

A Fenntartható Térségért Alapítvány 2020. évi szakmai beszámolója

2020. évünk nem úgy telt, ahogy szeretttük volna. Sok rendezvényünk elmaradt a járvány miatt, visszaszorultunk az online térbe. Futó pályázati projektjeinket át kellett ütemezni, megvárni míg újra tudunk offline rendezvényeket szervezni. Munkaszervezetünket nem tudtuk bővíteni, hanem csökkenteni kellett a létszámot.

Működésünk továbbra is négy lábon áll, ez meghatározta vállalt feladatainkat és tevékenységeinket. Ezek az irányok:

- helyi gazdaságfejlesztés, aminek fő célja a helyi vállalkozások, helyi termelők, kézművesek helyzetbe hozása, a helyi termékek, szolgáltatások pozicionálása, népszerűsítése, bemutatkozási lehetőség biztosítása rendezvényeinken.
- kerékpáros programok szervezése, melynek célja a szemléletformálás, a mozgás népszerűsítése és a helyi értékek bemutatása,
- környezetvédelmi szemléletformálás, melynek célja a gyerekek, fiatalok környezeti nevelése,
- egyéb tevékenységek (rendezvényszervezés, előadások tartása, stb., melynek célja az alapítványi közhasznú kiadások finanszírozása.

A működésünkhöz és szakmai munkánkhoz a finanszírozási forrásokat több csatornán keresztül teremtjük meg: a rendezvények, tevékenységek finanszírozására pályázatokat nyújtunk be, gyűjtjük az szja. 1%-át, a támogatásokat, valamint piaci alapú tevékenységet is folytatunk bizonyos mértékben, melynek eredményét a közhasznú tevékenységekre fordítjuk.

Programjaink megvalósulását és munkánkat évek óta segítik önkénteseink és együttműködő helyi partnereink, melyek száma évről- évre bővül, ezáltal lehetőségeink is.

A megvalósított feladatok részletes bemutatása:

Teljesedj ki! - új lehetőségek a virtuális világban - GINOP-3.3.3-17-2019-00150

Képzési programot szerveztünk a IKT eszközök használatáról és digitális kompetenciafejlesztéshez kapcsolódóan Békés megye hátrányos helyzetű településein. Célterületünk ez a 9 település volt: Tarhos, Bélmegyer, Kamut, Murony, Köröstarcsa, Békésszentandrás, Kardos, Csabacsúd, Örménykút. Ezen a 9 településen az IKT eszközök használatáról. A foglalkozás elsődleges célja az érdeklődés felkeltése, érzékenyítés az IKT világ irányába. Projektünk célcsoportjai a 45 év fölötti korosztály és a 10-16 éves korosztály, (Közös programok a generációk közti párbeszéd jegyében.) az álláskereső, a szociálisan hátrányos helyzetű emberek, akik nyitottak a világ dolgaira, és a fogyatékkal élő személyek. Az eddigi tapasztalatainkból kiindulva véleményünk szerint hiánypótló térségünkben. Képzésünk a következő tematika mentén haladt (a mindennapokban ma már nélkülözhetetlen digitális eszközök használata) az ügyfélkapu használata, digitális pénzügyek nemcsak digitális nemzedéknek, elektronikus ügyintézés a közműszolgáltatóknál, közösségi oldalak használata, a közösségi média előnyei és hátrányai a társadalom szemszögéből, az online vásárlás előnyei és buktatói, google térkép és egyéb utazást segítő szolgáltatások.

A projekt keretében településenként 1 elméleti oktatást, legalább 2 gyakorlati oktatást, és 1 digitális roadshowt szerveztünk. Iskolákban, nyugdíjas otthonokban, könyvtárakban és művelődési házakban tartottuk a képzéseket. Összesen 300 főt sikerült bevonni, a pandémia visszatartotta az embereket a programoktól.

Közösségi kert

2019-ben nagy örömmel és lendülettel vágtunk bele a frissen létrejött békéscsabai Vackor Közösségi Kert kialakításába partnereinkkel. Tavasszal megújítottuk az előző évben kialakított ágyásokat és takart felületeket, az áttelelt növényeket számba vettük és április 29-én palántázós programot hirdettünk. Szereztünk és vettünk palántákat, amelyeket mi néhányan kiültettünk. A kert szépen megindult a nyáron, de sajnos ezt követően a kert

működtetésével kapcsolatban felmerült nézetbeli különbségek miatt elváltak útjaink. Mi határozottan ragaszkodunk ahhoz, hogy olyan közösségi kertet szeretnénk csinálni, ahol az alternatív, a természetközeli módszerek figyelhetők meg, próbálhatók ki, hiszen a konvencionális mezőgazdaság és kertművelés nem újdonság itt Csabán, sok helyen megismerhető, míg a korszerű kiskerti ember- és természetközeli módszerek alig találhatók meg. Alapítványunk célja, hogy egyre több olyan kertművelő legyen, aki a saját mikrokörnyezetében tesz a fenntartható környezetért. Éppen ezért új irányba tekintettünk és egy új kert indításának lehetőségét kezdtük el megvizsgálni.

Hagyományos disznótor Békésen – 2020.02.14.

Békési Kisgazdakörrel közösen már évek óta szervezünk rendezvényeket. A fiatalok is megismerkedhetnek ezzel a szokással, hiszen ma már nagyon kevesen tartanak otthon disznót. A disznótor egyben közösségépítés, kikapcsolódás, hagyományos főzési bemutató, helyi termék kóstoltatás, és egyúttal az egészséges táplálkozás alapelveit szem előtt tartva, szemléletformáló módon jelenik meg a közösség életében.

Tekerj a Zöldbe!

A Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség országos lefedettségű szervezet, célja olyan szellemi és szakmai műhely létrehozása, amely a kerékpáros turizmus hazai terjedésének elősegítéséhez, kultúrájának megteremtéséhez és infrastruktúrájának, illetve szolgáltatásainak fejlesztéséhez nyújt szakmai támogatást. A Fenntartható Térségért Alapítvány a MAKETUSZ partnereként valósította meg a „Tekerj a zöldbe” programsorozat részeként a Wenckheim kerékpártúrákat. A Wenckheim család Békés megye fejlődésében elvülhetetlen érdemet szerzett, gazdaságfejlesztő hatásuk nagyon jelentős. Emléküket számos épület őrzi, melyeket meglátogatva kívánunk emlékezni rájuk és a túrázóknak szemelvényeket bemutatni a munkásságukból.

A programsorozat állomásai és időpontjai:

Wenckheim kerékpártúra 1. – 2020.06.21.

A túra kiindulópontja, a Széchenyi Liget szép természeti környezet, a megyeszékhely egyik ékköve. Békés Dánfokon az új, a Körösök- völgyének vízrajzát és történelmét bemutató látványos szabadtéri kiállítás, a kikötő és a Duzzasztómű megtekintése, Dobozon a Wenckheim család kriptájának és a környék "ékszerdobozának" is nevezett neoromán stílusú Szent Kereszt kápolnának megtekintése belülről is, a kastély parkjában pihenő. Tovább haladva Pósteleken a Wenckheim Vadászkastély rom és parkjának felkeresése, bejárása.

Wenckheim kerékpártúra 2. – 2020.07.12.

A túra kiindulópontja a Széchenyi – liget terebélyes fákkal ölelt széles park, a megyeszékhely egyik ékköve. Innen indultunk, majd útvonalunk a gabonamúzeum - Csaba Park, az Élővíz-csatorna mente – a város déli határában remek környezetben fekvő bányatavak, a szabadkígyósi Wenckheim-park. Az országos kastélyfelújítási programnak köszönhetően felújítás alatt lévő Wenckheim Kastély jelenleg nem látogatható, de a parkban pihentünk. Megnéztük a Körös Maros Nemzeti Park kígyósi Nagy- gyöp széles szikes pusztáját a tanösvénnyel és madármegfigyelő toronnyal, majd ezután Újkígyóson fagyizás, sütizés és indultunk Telekgerendáson keresztül vissza a Széchenyi ligetbe.

Wenckheim kerékpártúra 3. – 2020.07.12.

A túra a számos hatalmas fától szinte zárt, csendes Széchenyi–ligetből indult Póstelek Wenckheim Vadászkastély rom és kastélypark érintésével a gerlai Wenckheim kastély rom felé. Ezt követően Doboz fele indultunk és a Fekete-, és Fehér- Körös összefolyását néztük meg Szanazugnál, majd a kanyargós Fekete –Körös gátkaréján tekertünk. A Kis-Delta déli oldalán futó vadiúj kerékpárúton mentünk Gyula fele, Gyulán a középkori téglavárnál és az Almásy kastélynál megálltunk és felmentünk a Toronykilátóba majd megálltunk a Százéves Cukrászdánál. Ezt követően felkerestük a műemlék ferences rendi romkertet, majd indultunk vissza Békéscsabára.

Szünidei sport napközis tábor Muronyban: 2020.08.10-14.

Murony Önkormányzatának felkérésére szerveztünk nyári tábort hátrányos helyzetű gyermekeknek.

A tábori program az idén sem a szünidei gyermekmegőrzésre korlátozódott, hanem az előző év tapasztalataiból kiindulva, egy még színesebb tábori programmal készült az alapítvány. A tábor célja bevonva a gyermekeket az aktív mozgásba illetve a sportágak megismertetése és kipróbálása által megkönnyíteni a sportválasztást azon gyermekeknek, akik még nem sportolnak rendszeresen. Fontos a fair-play szabályok megismertetése a játék és versenyszabályok betartása és az ellenfél tisztelete a veszíteni tudás elfogadtatása, ezt retro csapatjátékok felelevenítése közben gyakoroltuk. A naponta kettő sportági foglalkozást egy tapasztalt edzők, szakemberek bevonásával oldottuk meg. A mozgásprogramokon kívül szerepet kaptak még a szemléletformáló környezetvédelmi foglalkozások. Az idei tábori programban ismét kiemelt figyelmet fordítottunk a kulturális értékeink bemutatását felvonultató játékok használatára. A hungarikumokat bemutató játszóház nagy népszerűségnek örvendett a gyermekek körében. A táborban egy komplex szelektív hulladékgyűjtéssel foglalkozó játszóház is bemutatkozott.

Terveztünk egy napos kirándulást a Nyíregyházi Állatparkba, illetve a Szarvasi Arborétumba, de a járvány miatt ezek a kirándulások elmaradtak. Kiegészítő tevékenységek a tábor alatt: reggeli bemelegítő torna zenére, sor és váltó versenyek, gyerekjóga, gerinctorna, köredzés, filmvetítés, sportkvíz, vetélkedő, ördögbot kipróbálása, közös zenélés. A táborban mindenki jól szórakozott és kellemesen elfáradtak a gyerekek, sok - a sport világából szerzett- hasznos és új ismerettel gazdagodva tértek haza. A gyermekek beszámolója szerint számos csapatjátékot a tábort követően is játszani fognak és tovább adják a kortársaiknak is.

Békési Termelői Szakmai Fórum - TOP-2.1.2-16-BS1-2017-00007: 2020.08.20.

Az elérhetőbb békési városközpont kialakításához kapcsolódóan a Fenntartható Térségért Alapítvány részt vett abban a munkában, amely során feltérképezésre kerültek a helyi termelők és létrejött egy adatbázis a termelőkről, illetve elkezdődött a termelők érdekképviseletének felépítése, online megjelenésének koordinálása (<https://www.facebook.com/bekesitermek>). A munka keretén belül augusztus 20-án rendeztünk egy szakmai fórumot, ahol szakmai előadások mellett a termelők bemutatták termékeiket, kóstolót szerveztünk és a termelők közötti együttműködések ösztönöztük. A megkezdett munkát azóta is folytatjuk, és minden nagyobb kitelepülésen számítunk a békési termelők megjelenésére, illetve Alapítványunk igyekszik egyéb családi programjain is a helyi termékeket népszerűsíteni.

Sporthétfő: Békéscsaba, 2020.08.31.

A Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata által meghirdetett Sportheftők rendszeres résztvevője a Fenntartható Térségért Alapítvány sportprogramjával. A balesetmegelőzés, mozgásoktatás, biztonságos közlekedés szempontjait előtérben tartva kerékpáros és rolleres ügyességi foglalkozást tartottunk Békéscsabán.

Zöld Sziget Játszóház kitelepülések

Általános iskolák alsó tagozatos tanulóinak a Fenntartható Térségért Alapítvány évek óta szervez Környezetvédelmi Téma napokat. A téma napok célja, hogy a különböző interaktív, szemléletformáló programokkal felhívja a tanulók figyelmét a környezetvédelem fontosságára. Az alsós tanulók a rendezvényen a Zöld Sziget Hulladékos Szemléletformáló Játszóház segítségével játszva tanulhattak a környezetvédelemről és a szelektív hulladékgyűjtésről. Játékosan ismerkedhettek meg hasznos információkkal. Volt óriás társasjáték, öko-ugróiskola, újra felhasznált anyagokból készült malom és több más ügyességi játék. Játszóházunk töretlen népszerűségnek örvend, így az év során folyamatos kitelepülésekkel igyekszünk eleget tenni a feléréseknek. Örülünk, hogy sokan osztják a véleményünket, miszerint a szemléletformálást már gyermekkorban el kell kezdeni, hogy a következő generációk

számára már természetes legyen a tudatos és fenntartható életmód. 2020-ban a járvány miatt sajnos kevés intézményhez jutottunk el.

A programsorozat állomásai és időpontjai:

2020.08.20. Madzagfalvi Nap, Békés

2020.10.14. Kölcsey Óvoda, Békéscsaba

Kritériumbajnokság: Békéscsaba, 2020.09.05.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Ifjúsági és Sportbizottsága támogatásával rendezett az Alapítvány országúti kerékpárversenyt. A Kritérium OB. egy zárt körpályán zajló verseny, melyben pontozott gyorsasági hajrák szerepelnek.. Ebben a versenyszámban győz az a versenyző, aki a hajrák során a legtöbb pontot gyűjti össze. A 2018. és a 2019. évi Békéscsabán rendezett Bajnokságokkal azonos pályát alakítottunk ki, mivel ez a korábbi rendezések alkalmával már bevált. A verseny sikeresen megvalósult, a versenyzők elégedetten távoztak idén is Csabáról.

Autómentes nap: Békéscsaba, 2020.09.22

2020-ban a koronavírus járvány miatt nem került meghirdetésre országos Mobilitás Heti akció, de Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata fontosnak ítélte, hogy az autómentes napon kerékpáros programok szervezésével a kerékpáros közlekedés jelentőségére és fontosságára felhívja a figyelmet. Ennek keretében került megbízásra a Fenntartható Térségért Alapítvány az alábbi programok elvégzésére: bringás reggeli a Korzó téren, bringás ügyességi pálya minden korosztálynak a Szent István téren, Critical Mass Békéscsaba – Szent István tér - Baross utca - Szarvasi út – Kazinczy utca – Andrássy út – Szent István tér útvonalon, utána bringaemelés.

Tanyasi konyhák főzőversenye: Tarhos, Kultúrpalota, 2020.10.03. és 2020.10.17.

A Libás tanya és a Fenntartható Térségért Alapítvány szervezésében megrendezésre kerül a Tanyasi konyhák I. és II. főzőversenye. Az évszázadok alatt kialakult hagyományainkat, melyekre méltán lehetünk büszkék, őrizni kell, meg kell becsülnünk, nem szabad a feledés homályába veszni hagyni. Ezek közé tartozik gasztronómiai kultúránk is. Ezt a versenyt hagyományteremtő jelleggel szerveztük, melynek célja a tanyákra jellemző ételek megismertetése és népszerűsítése. Az első versenyen kacsából kellett főzniük a csapatoknak hagyományos sparhelton, míg a második verseny Márton nap jegyében zajlott, amikor libából készült ételeket kellett készíteni. A csapatok a környező településekről (Tarhos, Doboz, Bélmegyer, Vésztő, Békés, Mezőberény) lettek meghívva, és mindenki a saját hagyományos gasztonómiáját mutatta be.

Köszönet állandó önkénteseinknek, akikkel évek óta önkéntes szerződésünk van, együttműködő partnereinknek és támogatóinknak, mert nélkülük nem tudtuk volna megvalósítani programjainkat!

Tarhos, 2021. április 22.

Gyebnár Péter
elnök